

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 14, grudzień 2013 23:00

Bernadeta Skóbel

Odslony: 2334

Nieważność umowy zawartej przez powiat z uwagi na wadliwą reprezentację nie przesądza o braku po stronie wykonawcy umowy roszczenia o zapłatę. W takim przypadku mogą znaleźć zastosowanie przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu. Przedstawiamy ciekawy wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 16 listopada 2012 r. sygn. V ACa 844/12 dotyczący tego problemu.

W uzasadnieniu powołanego na wstępie wyroku wskazano, że zasady reprezentacji powiatu przez zarząd przy składaniu oświadczeń woli w sprawach majątkowych, określa art. 48 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym. W myśl ust. 1 wskazanego przepisu oświadczenie woli w sprawach majątkowych w imieniu powiatu składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i osoba upoważniona przez zarząd. Stosowanie do treści art. 48 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym zarząd może upoważnić pracowników starostwa, kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych powiatu do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności powiatu.

Nie ulega wątpliwości, że oświadczenia woli w tym przypadku osoby określone w art. 48 cyt. ustawy o samorządzie powiatowym składają jako organ powiatu tj. zarząd. A zatem skoro jedna z tych osób (w sprawie rozpatrywanej przez sąd - główna księgową) nie była członkiem zarządu jak i nie została upoważniona do działania w tym zakresie przez zarząd, to przedmiotowa umowa jest bezwzględnie nieważna (art. 58 kc) jako sprzeczna z prawem (art. 38 kc w zw. z art. 48 ustawy o samorządzie powiatowym) i nie podlega konwalidacji w trybie art. 103 kc (por wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2012r., II CSK 744/11, niepubl., Lex nr 1170741; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2009r., II CSK 180/09, niepubl., Lex nr 536071, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2008r., III CZP 124/08, OSNC 2009, Nr 11, po[^]- 146, Lex nr 469106). Mając powyższe na uwadze roszczenie powoda o zasądzenie stanowiącej równowartość dodatkowych prac geodezyjnych należało ocenić w świetle przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2011r., II CSK 414/10, niepubl., Lex nr 738545), zwłaszcza że powód uzasadniając swoje żądanie powołał się także na przepis art. 405 kc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 1999r., I CKN 252/98, OSNC 1999, Nr9, poz 152, Lex nr 36468). W myśl wskazanego przepisu przesłankami roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia są: zubożenie jednego podmiotu, wzbogacenie drugiego podmiotu, związek przyczynowy między zubożeniem i wzbogaceniem oraz brak podstawy prawnej dla wzbogacenia. W świetle poczynionych ustaleń faktycznych nie ulega wątpliwości, że doszło do zubożenia powoda, albowiem jego majątek nie powiększył się o korzyść w postaci wynagrodzenia należnego za wykonane prace. Bez wątpienia nastąpiło także wzbogacenie pozwanego, ponieważ nie zapłacił za w/w prace, a zatem jego majątek się nie pomniejszył. W tym stanie rzeczy zaistniał także związek między zubożeniem powoda i wzbogaceniem pozwanego, ponieważ zaistniała współzależność tego rodzaju, że zarówno wzbogacenie jak i zubożenie są wynikiem jednego zdarzenia polegającego na niezapłaceniu powodowi przez pozwanego za dodatkowe prace geodezyjne. Nadto z uwagi na nieważność umowy uznać należy, że bezpodstawne wzbogacenie nastąpiło bez podstawy prawnej. Sąd uznał, że na gruncie rozpatrywanej sprawy ziściły się przesłanki wynikające z art. 405 kc uzasadniające roszczenie powoda z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. Przyjmując nadto, że zwrot korzyści w naturze na gruncie niniejszej sprawy jest niemożliwy z uwagi na charakter prac wykonanych przez powoda, a polegających m. in. na opomiarowaniu budynków, uzupełnieniu i aktualizacji danych ewidencyjnych, naniesieniu zmian na mapy i ich aktualizacji, to zwrotowi podlega wartość korzyści.

Źródło: [Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych](#)